

Mijn zoon gaat samenwonen en wil met zijn vriend een huis kopen. Wij overwegen hieraan bij te dragen, maar ik twijfel nog over die vriend.

Uw gevoelens van twijfel kan ik helaas niet wegnemen. Ik kan u hooguit adviseren aan te dringen toch vooral iets op papier te laten zetten. Het is volstrekt natuurlijk enthousiast te zijn wanneer je het ouderlijk huis verlaat om samen romantisch een nestje te bouwen. De keerzijde wordt later merkbaar als de relatie mogelijk spaak loopt of ruzie ontstaat over de financiën. Een van de twistpunten is dan meestal de hypotheek en de aflossing ervan. Zo zal de bank beider inkomens meenemen bij de aanvraag, maar nog altijd ieder individueel aansprakelijk stellen voor de volledige hypotheek. Wanneer een der partners financieel terugslag heeft en problemen heeft aan de aflossing bij te dragen, zal de ander daarvoor extra moeten opdraaien. Een ander knelpunt zien we in de praktijk als de relatie schipbreuk lijdt. Dan moet er iemand of uitgekocht worden of op z'n minst tegemoet gekomen

worden via een verdeling. Wanneer niemand dan wat heeft vastgelegd, zal men uitgaan van een fifty-fifty verdeelsleutel. Dat is in uw situatie niet helemaal eerlijk. Ik adviseer uw zoon in elk geval een samenlevingscontract te laten opstellen.

Ik heb kind noch kraai. Waarom zou ik dan nog een testament laten opstellen?

In het algemeen geldt dat men een testament laat opstellen om zelf te bepalen wie wel of niet gaan erven. Daarnaast biedt een testament mogelijkheden zoveel mogelijk erfbelasting te besparen voor de erfgenamen. Aangezien dit voor u niet zo belangrijk is, lijkt een testament opstellen een verspilling van geld en moeite. Toch is ook in uw situatie een testament handig. Het bespaart veel moeite met het zoeken naar verre verwanten als neven en nichten. Een kostbare actie die veel tijd in beslag neemt.

Een rustig levenseinde

Maar wat ik u ter overweging wil meegeven is dat een testament u veel

rust kan brengen. Het helpt u uw leven af te ronden en verschaft u de zekerheid dat uw huishouden en spullen netjes zullen worden afgehandeld, al dan niet richting het door u gewenste goede doel. U kunt erin immers iemand aanwijzen die uw boedel op vertrouwde wijze gaat afhandelen, de executeur.

Mijn moeder zit na een TIA in een verzorgingshuis. Nu doe ik al jaren haar financiën. Wat kan en mag ik nu nog doen?

Normaliter is de ruimte om iemands zaken af te handelen beperkt tot wat u formeel heeft laten vastleggen. Als u niets geregeld heeft, zullen uw mogelijkheden inderdaad niet verder reiken dan tot het doen van betalingen. Een belastingaangifte? Een woning verkopen? Nee, dergelijke (rechts) handelingen zijn niet mogelijk. De gezondheid van uw moeder is mij natuurlijk onbekend, maar mocht zij haar wilsbekwaamheid hebben verloren, dan zit er voor u niks anders op dan een gang naar de rechter. U zult

daar een onderbewindstelling moeten aanvragen. Als zij nog redelijk scherp van geest is, wil ik u adviseren in elk geval door uw notaris een volmacht te laten opstellen. Daarin kan uw moeder exact laten vastleggen wat zij u wel en niet wil toevertrouwen. Nog beter is een levenstestament. Dat biedt als extra toegevoegde waarde een medische paragraaf, waarin wensen tot behandelduur en passieve euthanasie kunnen worden vastgelegd.

Ik wil dat mijn kinderen verantwoord met mijn nalatenschap omgaan. Wat kan ik doen?

Wel, als uw kinderen nog jong zijn, zou u in uw testament een bewindvoerder kunnen aanstellen. Iemand die na uw overlijden alle voor hen bestemde erfdelen gaat beheren en erop

toeziet dat uw geld geen ongewenste bestemmingen krijgt. Bij elk plan tot aankoop zal men de bewindvoerder moeten vragen om toestemming. Als uw kinderen meerderjarig zijn, kunt u helaas niks doen aan hun consumptiepatroon. Eventueel zou u kunnen overwegen een legaat in uw testament te laten opnemen met daaraan gekoppeld een uitbetalingsregeling. De erfdelen komen dan gespreid in handen van uw erfgenamen. De kans dat alles verbrast wordt, is op die manier alweer aanmerkelijk kleiner.

Ook een vraag voor de notaris? Stel uw vraag en krijg direct antwoord. Gratis en vrijblijvend. Mail uw vraag naar info@01notaris.nl of bel 010-7671700.

PENSIOEN BELANGEN

Het onderwerp van de bijdrage van de NBP is deze week de discussie over de leeftijd, waarop de AOW ingaat. Belangrijk in deze discussie, eigenlijk zoals altijd, is de feiten en aannames duidelijk te presenteren. In 1957 werd de AOW ingevoerd en iedereen, die rechtmatig verbleef in Nederland moest deelnemen, aan deze volksverzekering.

In de jaren '60 en '70 werden de uitkeringen extra verhoogd. In 1974 werd de AOW gekoppeld aan het minimumloon. Het minimumloon volgt de loonontwikkeling van de CAO's. De bedoeling was dat de AOW daarmee welvaartsvast werd, want het minimumloon is ook welvaartsvast.

Dat was de theorie achter de koppeling. Wat is nu in de werkelijkheid gebeurd.

De loonstijging voor alle werknemers heeft twee componenten. Allereerst de algemene loonstijging, zoals vastgelegd in de CAO's en verder als tweede de incidentele verhogingen voor individuele werknemers. In de afgelopen twee decennia was de algemene loonstijging iets meer dan de prijsinflatie. Werkgevers hebben in die periode steeds vaker gekozen incidentele verhogingen te geven en bij voorkeur een lagere algemene

loonstijging. Daarom zijn de CAO-lonen ook niet zo hard gestegen als het BNI (Bruto Nationaal Inkomen).

Gezinnen hebben in die periode minder profijt gehad van de economische groei. Het aandeel van de gezinnen in het Bruto Nationaal Inkomen daalt daarom ook. In 1987 was dit aandeel nog 54 procent, daarna in 1997 52 procent en in 2002 51 procent. In 2012 was dit aandeel gedaald tot 45%. Deze daling is na 2012 niet opgehouden. Indien de gezinnen wel hadden meegedeeld in de economische groei, waren gezinnen in 2012 circa 17 procent rijker geweest. Het aandeel van het bedrijfsleven in de BNI is daarentegen met name de afgelopen 15 jaar hard gegroeid. In 1987 nog 3 procent, daarna in 1997 5 procent, in 2002 6 procent en uiteindelijk in 2012 10 procent van het BNI.

Omdat de CAO-lonen slechts iets

harder stegen dan de inflatie, steeg het minimumloon ook beperkt. Daarmee is de hoogte van de AOW uitkeringen wegens deze koppeling met het minimumloon ook niet zo hard gestegen als het BNI. Het aantal personen, dat AOW ontvangt is in al die jaren wel gegroeid. In de jaren 1945 tot en met 1949 werden heel veel kinderen geboren. Het gevolg is dat in de afgelopen vijf jaren het aantal personen met een AOW-uitkering flink is gestegen. Toch zijn de AOW-uitgaven in de afgelopen decennia als percentage in het BNI redelijk stabiel gebleven. In de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw was dit 5,9 procent, daarna daalde dit tot 5,2 procent in de jaren 2000 tot 2012. In 2015 was dit percentage gestegen tot 5,5 procent.

De toekomstige stijging is ook afhankelijk hoe hard de CAO-lonen zullen stijgen. Het CPB heeft in een recente notitie voor de aankomende 60

jaren een loonstijging van 1,4 procent en een prijsinflatie van 1,34 procent verondersteld. Dan zullen de CAO-lonen nauwelijks harder stijgen dan de prijzen. Het aandeel van de gezinnen in het BNI zal dan verder dalen. Ook de AOW-uitgaven stijgen dan niet zo sterk.

Vreemd is dat het CPB over het zelfde onderwerp, namelijk de loonstijging, in dezelfde tijd in twee notities verschillende standpunten heeft. In die andere notitie heeft het CPB geschreven dat de CAO-lonen gelijk zullen stijgen met de economische groei. Het minimumloon en de hoogte van de AOW-uitkeringen zullen dan ook harder stijgen.

Het CPB heeft helaas de gewoonte de aannames, die het CPB hanteert, niet duidelijk te vermelden en te verklaren waarom deze aannames zijn gekozen. Het CPB had ook de stijging in de

toekomstige AOW-uitgaven in drie varianten kunnen uitrekenen. De eerste variant is dat het minimumloon alleen stijgt met de CAO-lonen, die iets harder stijgen dan de prijzen. De tweede variant zou zijn dat het minimumloon stijgt met de CAO-lonen en de incidentele verhogingen. De derde variant zou zijn dat het minimumloon groeit in hetzelfde tempo als het BNI.

De discussie over de verhoging of verlaging van de leeftijd, waarop de AOW ingaat zou erg geholpen zijn, indien het CPB transparant is over de gekozen aannames bij de berekeningen. Uiteindelijk betaalt de samenleving de kosten van het CPB, dan moet het CPB ook transparant zijn en verantwoording aan die samenleving afleggen over hun uitkomsten van de gemaakte berekeningen.